

Eğitim Kılavuzu 2

Uluslararası Gönüllü Hizmet

T İH

Eğitim Kılavuzları dizisine hoş geldiniz

Gençlere ve sivil toplum kuruluşlarına yönelik kapasite geliştirmeyi hedefleyen eğitim programları ve kılavuz yayınlar konusunda ülkemizde büyük bir boşluk bulunmaktadır. Özel sektöre ya da kişisel kariyere yönelik yayınların ve özel eğitim ve danışmanlık şirketlerinin varlığı ise zaten kısıtlı kaynaklarla çalışan kuruluşların ve ekonomik olanakları sınırlı olan gençlerin gereksinimine ne içerik olarak, ne de maddi açıdan yanıt verecek durumda değil.

Bu gereksinimi karşılamak için Avrupa Komisyonu ve Avrupa Konseyinin gençlik ile ilgili birimlerinin ortaklığıyla yayımlanan Eğitim Kılavuzları dizisinden seçme yayınları Türkçeye çevirerek bir ilk adım atmaya ve Türkçe'de daha sonra uyarlanabilecek bir örnek oluşturmaya karar verdik. Türkiye'de uygulanmasıyla birlikte gençliğe ve sivil toplum örgütlerine belirli bir açılım getirmeyi başaran ve henüz sayısı sınırlı olsa da önemli bir eğitimci kitlesinin oluşumuna önayak olan Avrupa Birliği Avrupa - Akdeniz Gençlik Eylem Programı ulusal koordinatörlüğü de bu yayıma finansal destek sağladı.

Bu dizi Avrupa'da farklı kültürel, mesleki ve örgütsel yapılardan gelen kişilerin ortak çabasının sonucudur. Sivil toplum örgütlerindeki gençlik eğitimcileri, gençlik liderleri ve profesyonel yazarlar, her bir konu hakkında Avrupa'daki yaklaşımların çeşitliliğini göz önüne alırken hedef kitlenin gereksinimlerini karşılayacak nitelikli bir yayını hazırlamak için birlikte çalıştılar. Bu yayınlar hedef kitlesi olan gençlere yönelik olsa da genelde bütün sivil toplum kuruluşlarının kullanımına uygundur.

Elinizdeki kılavuz ilk olarak 2000 yılı içinde yayımlanan ve izleyen yıllarda yenileri eklenecek bir dizinin parçası. Aynı zamanda Avrupa Birliği Komisyonu ve Avrupa Konseyi tarafından yürütölen Avrupa Gençlik Çalışanları Eğitimi için Ortaklık Programının ürünlerinden birisi. İki kurum arasındaki ortaklık bu kılavuzlar dışında eğitim kursları, "Coyote" dergisi ve dinamik bir internet sitesi gibi başka işbirliği alanları da yarattı. Ortaklık hakkındaki (yeni yayınlar, eğitim kursu ilanları vb) gelişmeleri izlemek veya kılavuzların elektronik versiyonlarını sanal ortamda edinmek için Ortaklığın web sayfasını ziyaret edebilirsiniz: www.training-youthb.net Dizinin orijinal adı olan T-Kit hem 'Training Kit-Eğitim Kılavuzu' tamlamasının kısaltılmışı, hem de İngilizce okunuşu ile "bilet" anlamına geliyor; "Spiffy" adı verilen karakter de kapakta yeni fikirleri keşfetmek üzere çıkacağı yolculuğun biletini elinde tutarken görölüyor.

Dizinin yaratıcılarına göre bu kılavuz gençlik ve sivil toplum örgütlerinin çalışanları ve eğitimcilerine ulaşmak ve onlara sunacakları eğitimlerde kullanılmak üzere kuramsal ve pratik araçlar sunmayı amaçlıyor. Türkçeye çevrilirken bu anlamı korumak için Eğitim Kılavuzu Dizisi ismini kullanmayı uygun gördük.

Dizi kapsamında ilk aşamada 'Kültürlerarası Öğrenme', 'Uluslararası Gönüllü Hizmet' ve 'Proje Yönetimi' başlıklı kütleri Türkçe'de yayımlıyoruz. Bu yayınları aynı zamanda Tarib Vakfının (www.taribvakfi.org.tr), Avrupa -Akdeniz Gençlik Eylem Programının (www.euromed.org.tr) ve Ortaklığın yukarıda adresi belirtilen web sitesinden ücretsiz olarak takip edebilirsiniz.

Yararlanabilmeniz dileđiyle...

Tarib Vakfı STK'lar ve İnsan Hakları Programı

T İ H

Türkiye Ekonomik ve Toplumsal Tarih Vakfı yayınıdır.
Valikonağı Cad. Samsun Apt. No. 57 Kat 2 34365 Nişantaşı-İstanbul
Tel: 0 212 233 21 61 / Faks: 0 212 234 32 90
www.tarihvakfi.org.tr / yayin@tarihvakfi.org.tr

Türkçe'ye Çeviren
Bahar Tırnakçı

Düzeltili
Pınar Kesen Gibbon

Avrupa Konseyi Yayınları
F-67075 Strasbourg Cedex

© Avrupa Konseyi ve Avrupa Komisyonu, Kasım 2000

Bu yayındaki materyal, ancak ticari olmayan eğitsel amaçlarla kaynak belirtmek kaydıyla kullanılabilir.

Bu belge, Avrupa Komisyonu, Avrupa Konseyi veya bu kurumlarla işbirliği içindeki diğer organizasyonların resmi görüşünü yansıtmaz.

Eğitim Kılavuzu
ULUSLARARASI
GÖNÜLLÜ HİZMET

Eğitim Kılavuzu (T-Kit) Dizisi Eđgüdüümü

Balázcs Hidvéghi (Eğitim Danışmanı)

Bu Kılavuzun Editörü

Tony Geudens

Bu Kılavuzun Yazarları

Luis Amorim
Simona Costanzo
Tony Geudens
Peter Hofmann
Luba Pavlovova

Sekreteryaya

Sabine Van Migem
Dianna Osayande (Yönetim)
Laetitia Pougary (Webmaster)

Kapak ve Spiffy Karakteri

The Big Family

Bu yayındaki materyal, ancak ticari olmayan eğıtsel amaçlarla kaynak belirtmek kaydıyla kullanılabilir.

The T-Kit on International Voluntary Service is a product of the Partnership Agreement on European Youth Worker Training, a joint programme of the Council of Europe and the European Commission. The institutions authorised the translation and publication of this material in Turkish.

Uluslararası Gönüllü Hizmet Eğitim Kılavuzu, Avrupa Konseyi ve Avrupa Komisyonunun ortak bir programı olan Avrupa Gençlik Çalışanlarının Eğitimi için Ortaklık Anlaşmasının bir ürünüdür. Adı geçen kurumlar bu eserin Türkçeye çevrilmesi ve basılması için izin vermişlerdir.

Euromed Avrupa-Akdeniz Gençlik Eylem Programı Türkiye Ulusal Koordinatörlüğü ve Avrupa Birliği Komisyonu katkılarıyla çevrilmiş ve yayımlanmıştır.

Avrupa Konseyi DG IV Gençlik ve Spor Müdürlüğü

Avrupa Gençlik Merkezi Strasbourg
30 Rue Pierre de Coubertin
F-67000 Strasbourg, Fransa
Tel: +33-3-8841 2300 - Fax: +33-3-8841 2777

Avrupa Gençlik Merkezi Budapeşte
Zivatar utca 1-3
H-1024 Budapest, Macaristan
Tel: +36-1-2124078 - Fax: +36-1-2124076

Avrupa Komisyonu
Eğitim ve Kültür Genel Direktörlüğü
Eğitim ve Kültür Genel Direktörlüğü
Birim D5: Gençlik Politikası ve Programları
Rue de la Loi, 200
B-1049 Brüksel, Belçika
Tel: +32-2-295 1100 / Fax: +32-2-299 4158

İçindekiler

Giriş	7
1. Uluslararası gönüllü hizmet kavramı	9
1.1 Sözcükler ve anlamları	9
1.2 Gönüllü hizmetin çeşitli yönleri	9
1.3 Uluslararası gönüllü hizmetin gelişimi	11
1.3.1 Biraz tarih	11
1.3.2 Mevcut tartışmalar	13
1.4 Uluslararası Gönüllü Hizmetin nedenleri	14
1.5 Çalışma alanları: bazı örnekler	16
2. Uluslararası gönüllü hizmetin planlanması	19
2.1 Aktörler	19
2.1.1 Gönüllüler	19
2.1.2 Gönderen kuruluş	19
2.1.3 Ev sahibi kuruluş	21
2.2 Proje aşaması	23
2.3 Fon bulma ve bütçe yapma	29
2.3.1 Bütçe yapma	30
2.3.2 Fon sağlayanlar ve fon bulma olanakları	30
3. Harekete geçmek üzere hazırlanmak	35
3.1 Projeniz için doğru ortakların bulunması	35
3.1.1 Ortak bulmak	35
3.1.2 Kalite standartları	36
3.1.3 Bir sözleşme ile noktalamak	40
3.2 Gönüllülerin kaydedilmesi ve elenmesi	40
3.2.1 Gönüllü kaydında temel adımlar	40
3.2.2 Gönüllü eleme yöntemleri	40
3.2.3 Gönüllülerin ikinci bir elemenden geçmesi gerektiğinde	44
3.3 Hizmette bulunacakların hazırlanması	45
3.3.1 Gönüllülerin hazırlanması	45
3.3.2 Gönderen ve ev sahibi kuruluşların hazırlanması	49
4. Yola koyulmak	53
4.1 İşe başlama ve yeni çevreye uyum	53
4.2 Motivasyon	55
4.2.1 Gönüllünün motivasyonu	55
4.2.2 Personelin motivasyonu-unutulan boyut	58
4.3 Gönüllülerin kesintisiz olarak desteklenmesi	60
4.3.1 Gönüllü için destek elemanı	61
4.3.2 Eğitim desteđi	63
4.3.3 Kültürlerarası destek	63
4.3.4 Toplumsal destek	65
4.4 Uyuşmazlık yönetimi	66
4.4.1 Uyuşmazlık yönetiminde ilk yardım	67
4.4.2 Ortadaki arabulucu	69

5. Eve dönüş	71
5.1 Deđerlendirme	71
5.2 İzleme	73
5.3 Tanıma ve belgeleme	75
6. Bunları düşündünüz mü?	77
6.1 “Dezavantajlı gençlere” yönelik gönüllü hizmet	77
6.2 Uluslararası gönüllü hizmette cinsiyet	80
6.3 Hareketliliğin önündeki engeller	82
6.4 Kriz yönetimi	84
Ek 1: Sözlük	89
Ek 2: Uluslararası gönüllü hizmet kuruluşlarının, programlarının ve platformlarının gözden geçirilmesi ..	91
Ek 3: İlave okuma	95
Yazarlar	99